

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrta leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
seminšču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis
se ne vračajo, nopl-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vsem duhovnikom in vernikom Lavantinske škofije.

K. Naš Milostljivi knez in škof so v svojem imenu in v imenu vseh duhovnikov in vernikov Lavantinske škofije k obletnici izvolitve za papeža čestitali sv. očetu Leonu XIII. in se Njim zahvalili za milost razpisanega sv. leta, ter Njih za ta sv. čas poprosili za posebni blagoslov. Zvečer 3. marca ob 10. uri je došel iz Rima naslednji telegram:

„Sveti oče so s posebnim dopadenjem spre-
jeli izraz udanosti, pri začetku sv. leta Njim
od Tebe in od Tvojih duhovnikov in vernikov
izrečene, ter Vam vsem zaželjeni blagoslov iz
globočine srca podelijo. Kardinal Nina.

Koliko nas stane zasedenje Bosne in Hercegovine.

Odkar volimo v razne zastope, je pri nas vse zmešano, zamotano, in vrh tega še tako uravnano, da je strašno drago. Volimo v srenjske in okrajne zastope, v deželne in državne zbore. Povsod se trošijo denarji davkeplačilcev. Naposled imamo še zraven treh ministerstev tako imenovane delegacije t. j. dve zbornici, kder posebič odbrani poslanci dunajskega in ogerskega državnega zbora razpravljajo o našem vojaštvu in o zadevah cesarstva do vnanjih držav. Ti gospodje tedaj določujejo, v porazumu z ministrom Andrassy-jem, koliko denarja je vsako leto treba za vnanje zadeve, za vojake, in sedaj za Bosno in Hercegovino. Ko je lani že bilo skleneno, da naša armada zasede turški deželi, tirjal je grof Andrassy 60 milijonov. Misli je, da bo ta svota dosti. Ali varal se je. Ni se uresničilo njegovo mnenje, da bode s nekoliko kompanijami mogoče prodreti do Mostara in Sarajeva. Treba je bilo odposlati okoli 300.000 mož, ki so morali prestati mnogo težav in preliti

veliko krvi, preden so turške divjake potlačili. Da je nepričakovani upor potroške zasedenja Bosne in Hercegovine po tem takem znatno pomnožil, temu se ni bilo mogoče več ogniti. Prvih 60 milijonov bilo je uže koncem avgusta potrošenih. Meseca septembra in oktobra potrošilo se je potem še 21.720.000 fl. dalje meseca novembra in decembra zopet 20 milijonov. Vsled škode, ki so jo slabo vreme, nalivi, povodnji itd. naredile, treba je bilo še 5 milijonov za popravo stez, barak, bolnišnic itd. Ako sedaj vse soštejemo, razvidimo, da nas je zasedenje Bosne in Hercegovine l. 1878. stalo 106.720.000 fl.

Turški divjaki so sicer premagani, orožje prebivalcem večidel pobrano, vendar za vzdrževanje miru in reda treba je ondi puščati precejšnje število vojakov, ki nas mnogo stanejo. Sprva so mislili shajati s 20 milijoni gl. Ali sedaj se vidi, da bo treba 34.444.000 fl. Ti potroški so res veliki. Zmanjšali se pa bodo le, kadar bodo železnice v Novo-Avstrijo dodelane in deželi toliko urejeni, da bodele sami zamogle znatno svoto potroškov prevzeti!

Gospodarske stvari.

Ribezovo rajsko jabelko.

(Johannisbeer-Paradisapfel.)

M. Kakor druga leta spomladi bode tudi letos „Slov. Gosp.“ kopo priporočila vrednih sočivnih rastlin opisal in o njihovi pridelavi kaj povedal. Tako se misli dobremu sočivju najprej med jegovimi čitatelji potizkrčiti, kajti dobro sočivje in njegova pridelava je med Slovenci še vse premalo obratna del gospodinjstva in sploh gospodarstva. Začnemo pa zdaj z gori imenovano sočivno rastlino z „Ribezovim rajskim jabelkom“ (Johannisbeer-Paradisapfel). Ta rastlina se odlikuje po svoji lepi rasti in tudi po zalem sadu, tako da služi enako za olepšavo vrtom, kakor tudi za hasek v domačem gospodarstvu. Seje in sadi se pa ta sorta rajskih jabelk skoraj ravno tako,

kakor navadne druge sorte tega sočivja. Seme se dobi pri vsakem boljšem semenskem trgovcu. Rano spomladi se poseje v gnojno gredo. Če te ni, v kaki zaboj ali lonec. Sadike se presajajo meseca majnika v tople, rahle, ne presuhe grede, primerno daleč vsak sebi. Brž ko rastline porastejo, se ovežejo na palčice. Če se ta zala rastlina ne sadi samo zarad edine vrtno olepšave, ampak tudi zarad haska, ki ga sad daje, dobra je, če se ji prebujni izrastki iz stebela nekoliko priščipnejo. Tako priraste več in lepšega sadu, ki ga na jednom grozdu po 30—40 ko oreh debelih jagod priraste. Za seme se puščajo najbolj zrele in popolnoma raščene jagode, ki se v vodi zmučkajo, in potem iz njih iztisnjeno seme očisti in na snažnem papirju v senci posuši. Seme se potem na suhem in zračnem prostoru hrani in ostane 3—4 leta kaljivo.

Debeli lešnik in kutina.

M. Po nekterih krajih zasajajo in redijo lesko z debelim sadom in tudi kutino s posebno skrbijo, ki jo ta dva res koristna in lepa grmiča zaslužita. V nobenem večem vrtu ali na drugem za te rastline primernem prostoru bi ne smel manjkati. Zarejajo se pa najlahkeje in najbolj po vlačencah. V ta namen se pripogne jedno- ali dvaletna šiba tako k tlam, da se zamore blizo srednji del v prst zagrebat, ki se mora pa z lesenim kavkljem k tlam pripeti, tako, da se šiba ne more več vzdigniti. K zemlji pripognjen del se v sredi z dobro, rodovitno prstjo trdno zasuje. Da se prst ne izsuši, se mora s kopico gnoja pokriti in sploh je treba skrbeti, da zemlja precej vlažna ostane. Ko so take vlačence, ki jih gre najbolj spomladi narejati, 1 ali 1½ leta v zemlji, so že zaredile korenine, in morejo se na zadnjem koncu odrezati in kakorkoli zasaditi. Debeli lešniki in kutine se od trgovcev in sladničarjev dobro plačnjejo. Prva drevesca se morajo iz kake dobre drevesnice naročiti. —

M. Neka škodljiva navada pri pokladanju soli živini. Po nekod imajo krivo navado, da živini namenjeno sol na dno tistega škafa ali posode potrošajo, v kateri živino napajajo. S tem hočejo ljudje živino privaditi, da bi posodo prav do čista polizala. Ali pri tem se ne premisli, da se živini žeja še le prav podkuri, med tem, ko se misli, da se je žeja pogasila. Sol suši živini jezik, nebo, grlo itd. Ko bi se seveda nova žeja živini brž z novo pijačo pogasila, bi se sicer živina po veliki žeji ne trpinčila. Vendar pa tako napajana živina več k sebi vzame, nego je ji hasnovito, kar je posebno pri mladih živinčeti posebnih ne ravno koristnih nasledkov. Mlada živinčeta zgubé lepo svojo podobo, postanejo pretrebušnata, in tudi želodec se tako o zdravem prebavljanju moti — in slabi. Če se pa živini po nespametnem pokladanju soli žejni ne da piti, se po žeji, kakor je že re-

čeno zelo trpinči, kar ji močno škoduje. Večkratne skušnje so še vsakokrat pokazale, da krave, katerim se jednako veliko mera krme poklada, več mleka molzejo, če se jim sol s suho klajo vred pred pijačo poklada, kakor pa če jim sol za lizanje v pitne posode potroša.

K. D. Oslovski kašelji se otrokom odpravi, ako se doma natoplem puščajo, kedar kašljavi postanejo. Jedila naj bodo lahko prebavljiva in dražljivih pijač, p. vina, se jim ne sme dajati. Dobro jim ugaja toplo mleko, posebno če mu je nekaj skleza (Eibisch) pridjanega. Trebuh okoli želodca se maže z mazilom, kojemu Nemci pravijo: Brechweinstein-salbe (nareta iz bljevne soli) in se dobiva v apoteki. Potem se telo okolo želodca preveže s širokim pasom, najboljše iz flanela. Okolo vrata se napravi zavitek, v katerem je ½ grama moščjaka (mošusa) in nekoliko cimotovega sladkorja.

Št. Č. Oves čistiti je treba, preden ga kmetova leč gre sejati. Delo se opravi najlepši, ako se v kad ali škafo naliže čiste studenčnice, oves na njo vsiplje, ki lepo na vrhu ostane in se poloviti da, med tem ko nesnaga na dno padne. To svetuje skušen kmet, ki na ta način pridela vsako leto najlepšega ovsa!

Ravnatelj vinorejske šole v Mariboru, g. Goethe, je vestno pregledati in zapisati dal, kako so se razne sorte vinske trte obnesle zoper letošnjo zimo v nižjih legah vinograda blizu šole. Les jeseni ni popolnem dozorel, kar ga je za mraz občutljivejšega storilo. Največ so trpele sorte, ki močno v les rastejo, in sicer v tej vrsti: salankamenka, balint (Kleinweiss), blank, portugizec, kadarka, vranek (Zimmettraube) ali črnina, moslovec, muškat in tudi traminec. Tem sortam so okice najbolj pozeble, ko se jih je 2krat led priprijel. Nič ali malo škode trpele so pa te sorte: laški rizlec, klešec (Ortlieber), beli, modri in rujavi burgundec, šilher in belina. Vina bo tedaj letos menje pa utegne biti boljše, kakor lani, če bo sušno leto. Plazi so veliko škodili.

Sejmovi. 10. marca Deutschlandsberg, sv. Jurij pod Tabrom, sv. Jakob v Laškem okraju, Kapela pri Brežicah, Kostivnica, Orehova vas pri Brežicah, Poličane, Strass, Sp. Polskava; 11. marca pri sv. Magdaleni v Mariboru (goveji in konjski sejem); 12. marca sv. Jurij pri Celju, Preding, Selnica ob Dravi, 13. marca Gradec (Lagergasse).

Dopisi.

Iz Maribora. (Nepričakovan sovražnik tiskovnega društva) in „Slov. Gospodarja“ se je začel nasajati v ovo toliko potrebno podvetje tako, da smo prisiljeni javno zavrniti ga. Ta nasprotnik je dohtar (?) Ž... dvor. kaplan, ki uže dolgo in vedno drznejše rovlje! Tega se nismo nadejali, nekaj zato ne, kar so sorodniki ome-